

4. NE velikonoční-B Jan 10,11-18 Dobry pastyř 1

Letos (2015) uplynulo 175 let od narození jednoho z dobrých pastýřů církve sv. P. Damiana de Veustera, který je nazýván „otcem malomocných“. (Jeho rodné jméno bylo Josef, Damian je řeholní).

Narodil se 3.1. 1840 ve vesnici Tremeloo v Belgii ve vlámské rodině. Byl člověkem ze selského rodu 7. z 8mi dětí. V 19ti vstupuje do Kongregace Nejsvětějších srdcí, v níž působil již jeho bratr (*August, bratr Pamfilius*), studuje teologii a v roce 1863, v 23ti letech, odjíždí na misie na Havajské ostrovy. Původně měl jet jeho starší rodný bratr, ten ale onemocněl tyfem. Na Havajských ostrovech je vysvěcen na kněze (1864) a působí v několika misijních stanicích. Zde poznává smutný osud malomocných, kteří podle vládního nařízení museli být deportováni na ostrov Molokai. Tento ostrov byl v té době nazýván „peklem na zemi“. Každý týden přivážel vládní parník lidi nakažené malomocenstvím. V době, kdy ostrov ještě neměl přístaviště, byli malomocní shazováni z parníku do moře a ti, kterým se nepodařilo doplavat ke břehu, se prostě utopili. Kromě zásobování potravinami se vláda již o malomocné nestarala, zde čekali jen na smrt. Na ostrově vládl zákon džungle – právo silnějšího.

V roce 1873, to bylo P. Damianovi 33, přichází jako dobrovolník pověřený biskupem z Honolulu, jako duchovní správce na ostrov Molokai. Původně se myslelo, že se kněží, kteří se přihlásili jako dobrovolníci, budou ve službě na Molokai střídát, ale P. Damian, který nastoupil jako první, se rozhodl zůstat trvale. Všude nachází jen hroznou špínu, bídu, smrt a hnilobu a lidi znetvořené a zmrzačené malomocenstvím. Když přišel na Molokai, nebyl zde žádný lékař a žádní ošetřovatelé. Vláda pouze zabezpečovala zásobování potravinami.

P. Damián se neomezil pouze na kněžskou službu – udělování svátostí, ale snažil se zmírnit nesnesitelné životní podmínky malomocných. Když nezískal podporu od

předsedy zdravotní komise a ministra vnitra, získal ji odjinud. Katolíci i jinověrci mu posílali parníkem množství postelí, pokrývek, dřeva i nástrojů, potravin a léků. Řeholnice z Honolulu mu sehnaly velké balíky šatstva a prádla, bedny cukru, čaje, sucharů a jiných poživatin. Staré chýše z trávy byly nahrazeny vzdušnými dřevěnými domky. Otec Damián byl architektem, stavitelem i tesařem v jedné osobě. Lehčeji nemocní mu pomáhali jednak se stavebními pracemi a přinášením vody do každé chaty, jiné pak určil za ošetřovatele těžce nemocných.

Po 11ti letech pobytu na Molokai (1884, 44 let) se také stal malomocným. Až do své smrti, která nastala 5 let po vypuknutí choroby, však usilovně pracuje. Dosáhl toho, že se na ostrově pravidelně střídají lékaři a těsně před jeho smrtí přijíždějí také první 3 řeholní sestry (františkánky) jako ošetřovatelky.

P. Damian de Veuster zesnul tiše 15.4. 1889 po 16ti letech mezi malomocnými. Blahořečen byl v r. 1995 a svatořečen v r. 2009 papežem Benediktem XVI.¹ Nedávno o něm vyšla kniha s názvem *Otec malomocných a Molokai* (KNA 2007)². Její autor Peter Žaloudek ostrov Molokai sám navštívil. Na jeho knihu jsem našel jen samé kladné ohlasy. Na internetu jsem četl zajímavý rozhovor s autorem, otištěný v Katolickém týdeníku 13/2008³.

Prosme dnes o nové kněze, dobré pastýře, ochotné obětovat život za své ovce.

1 – Katechetický věstník 2009/10, str. 3-4

2 – Jiná kniha o P. Damianu de Veusterovi: Hünnerman: Otec vyhoštěných

3 – Výňatek z rozhovoru: Ostrov Molokai je asi 60km dlouhý a obývá ho většinou civilní obyvatelstvo, malomocným je vyhrazen jen výběžek, který má asi 15km². Kolonie malomocných byla založena v r. 1865. Poslední malomocný sem přišel v r. 1968. Dnes je už tato nemoc vyléčitelná. Až zemře poslední malomocný, chtějí zde vybudovat muzeum.